

EIPA

European
Institute of
Public
Administration

Prawo karne materialne w UE

Funded by
the European Union

Europ przestępstwa

Szczególnie poważne przestępstwa o wymiarze transgranicznym (art. 83 TFUE)

- terroryzm,
- handel ludźmi oraz seksualne wykorzystywanie kobiet i dzieci,
- nielegalny handel narkotykami,
- nielegalny handel bronią,
- pranie pieniędzy
- korupcja,
- fałszowanie środków płatniczych,
- przestępczość komputerowa,
- przestępczość zorganizowana

Rada może przyjąć decyzję określającą inne dziedziny przestępczości (musi stanowić jednomyślnie + zgoda Parlamentu Europejskiego).

Krajowe prawo karne

- **Kodeks karny – część ogólna**

- jurysdykcja
- przedawnienie
- zamiar popełnienia czynu zabronionego/zaniedbanie
- usiłowanie/przygotowanie
- współudział/podżeganie/pomocnictwo
- wyłączenie odpowiedzialności karnej
- kary i środki karne

Na szczeblu UE
brak zbliżenia
części ogólnej
krajowych
kodeksów
karnych

- **Kodeks karny – część szczególna**

- Przestępstwa przeciwko ludzkości
- Przestępstwa przeciwko życiu, nietykalności cielesnej i zdrowiu
- Przestępstwa przeciwko wolności
- Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności
- Przestępstwa przeciwko nieletnim i rodzinie
- Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji
- Przestępstwa przeciwko środowisku
- Przestępstwa przeciwko mieniu itd.

Na szczeblu
UE docelowo
zbliżenie
obiektywnych
elementów
przestępstw

**Kodeks
karny**

Euoprzestępstwa

- Zbliżenie elementów przestępstw (harmonizacja minimum)
 - Zbliżenie obiektywnych elementów przestępstw
- Bez zbliżenia subiektywnych elementów przestępstw
 - współudział, pomocnictwo, usiłowanie
 - *mens rea* (zamiar, zaniedbanie – przy czym prawo UE może określać standardy „należytej staranności”)
 - z wyjątkiem wymogu kryminalizacji!

Wspólne cechy instrumentów prawa karnego materialnego

- Zbliżenie
 - **Wymiaru kary (uregulowanie maksymalnego i minimalnego wymiaru kary)**
 - **Osoby prawne (sankcje – nie sankcje karne)**
 - **Czasem również...**
 - konfiskata
 - jurysdykcja
- „Lizbonizacja” – zastąpienie decyzji ramowych
 - ➡ Nadal w dużej mierze zależy to od krajowego prawa karnego
 - ➡ Różnice na szczeblu UE, spójność na szczeblu krajowym

Przyjęte w UE instrumenty prawa karnego materialnego

• Art. 83 ust. 1 TFUE

- dyrektywa 2011/36/UE w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu
- dyrektywa 2011/92/UE w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci;
- dyrektywa 2013/40/UE dotycząca ataków na systemy informatyczne;
- dyrektywa 2014/42/UE w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty;
- dyrektywa 2014/62/UE w sprawie prawnokarnych środków ochrony euro;
- dyrektywa (UE) 2017/541 w sprawie zwalczania terroryzmu;
- dyrektywa (UE) 2018/1673 w sprawie zwalczania prania pieniędzy;

• Art. 83 ust. 2 TFUE

- dyrektywa 2014/57/UE w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku;
- dyrektywa (UE) 2017/1371 w sprawie zwalczania nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii

Nadchodzący wniosek: zmiana dyrektywy w sprawie przestępczości środowiskowej

Wspólne cechy instrumentów prawa karnego materialnego

- Wymiar kary (uregulowanie maksymalnego i minimalnego wymiaru kary)
- Osoby prawne (sankcje – nie sankcje karne)
- Czasem również...
 - **konfiskata**
 - **jurysdykcja**
 - **zastąpienie decyzji ramowych – „Lizbonizacja”**

Przyjęte instrumenty

 Nadal w dużej mierze zależy to od krajowego prawa karnego

 Różnice na szczeblu UE, spójność na szczeblu krajowym

*dyrektywa w sprawie prawnokarnych środków ochrony euro i innych walut przed fałszowaniem,
Konwencja PFI – dyrektywa w sprawie zwalczania nadużyć na szkodę interesów finansowych UE
dyrektywa w sprawie zwalczania handlu ludźmi
dyrektywa w sprawie zwalczania wykorzystywania seksualnego dzieci
dyrektywa w sprawie cyberprzestępczości
dyrektywa w sprawie zwalczania terroryzmu
dyrektywa w sprawie przestępczości środowiskowej
dyrektywa w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku
decyzja ramowa w sprawie bezgotówkowych środków płatniczych
decyzja ramowa w sprawie prania pieniędzy
itd.*

Przykładowy opis działań podejmowanych przez UE w obszarze prawa karnego materialnego znaleźć można w naszym studium przypadku „Zwalczanie pornografii dziecięcej”.

Dr Catherine Warin

Wykładowca

EIPA Luxembourg

Email: c.warin@eipa.eu

Funded by European Union's
Justice Programme (2021-2027)

Abogacia
Española
CONSEJO GENERAL

LIETUVOS
TEISMAI

EIPA | European
Institute of
Public
Administration

Funded by European Union's
Justice Programme (2021-2027)

Abogacía
Española
CONSEJO GENERAL

LIETUVOS
TEISMAI